

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Secundarius matrimonij finis, adiutorium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

est plurium coniux: neque multum curant parentes, vt libi
bene edificantur, quos sciunt, male esse suscep:os, aut non suo.
Et cur solicii essent, vt filios habeant bonos, ipsi mali? Hinc
vaga libidine nati plerumque nascuntur patibulis; aut, vt, alio
modo, carnifici dent occupationem. Quia eorum parentes no
prolem quasuerunt, sed voluptatem: nec liberis creandis, si
se recreandis operam dederunt: nihil pensi habentes, quomodo
educentur, quos mortuos mallent, quam, cum diuidia sua, i
terris obambulare.

V.

Gen. 2. 18.

Gen. 3. 17.

Secundus & secundarius matrimonij finis est, mutuum
viri ac mulieris obsequium, vt nempe vnum alteri, in commun
vitæ consuetudine, in viatu, in vestitu, in aduersis, in agi
dine, in omni necessitate, auxilio sit, atque ijs officijs, qu
vnumquemque sexum deceant, opituletur. Hunc finem Dei
ipse, cum mulierem de costa Adami ædificaret, clare indicat
dixit: *Faciamus homini adiutorium simile sibi.* Hunc mutui auxili
inter virum atque mulierem, usum bonum esse, apparet ex ipsa
inter virum ac mulierem, differentia ac inclinatione. Nam si
alia atque alia propensi sunt viri, ad alia fæminæ; adeo, vt à quib
us officijs & laboribus abhorrent viri, ea ament feminæ, &
quæ feminæ, ob imbecillitatem, facere non possunt, ea robore
suo viri assequantur. Nere feminarum est; virorum arare, o
care, serere, metere: Nam Adæ dictum est: *Maledicta terra
opere, in laboribus comedes ex eacunetis diebus vite tue. Spinae &
tribulos germinabit tibi, & comedes herbam terra. In sudore vnde
tui vesceris pane.* Panem ergo à viris feminæ, linum & lana
à feminis viri habent. Viri in curia, feminæ in culina negoti
antur. Virorum officium est, seruos regere, feminarem gubernare
ancillas. Quod si aliquando, versis velis, viri, cum Hercu
lere, ad colum sedent, fæminæ stiuvam torquent; aut, cum
Amazonibus, clypeum & hastam gestant; profectò tamen vi
non pariunt, non lactant, neque in utero gestant, nouem me
sibus, prolem: cum solus Iuppiter Palladem & Bacchum ge
stari: sed illam in cerebro, non in utero; hunc in femore, non
in ventre: nec id asseratur, nisi fide fabulosa, ac Poëtica autho
ritate. Vix etiam viri prolem in faicias componunt; aut pul
cherrimam.

tem vagienti in os ingerunt; aut sordidum balneis mundant; aut, agitatis cunis, cantillando sopiunt, quæ omnia, cum gu-
stu, mulieres faciunt. Ita prorsus *adiutorium* viri est femina.
Sed & vir, pro vxore, apud judicem litigat; pro vxore, contra
inquietantes, pugnat. Denique siue vir, siue vxor ægrotat, *ad-
iutorium* in coniuge habet; cum coniuge jucundè colloquitur;
ei fudit & confidit; à coniuge patientius, amantius, diligenter tractatur; uno verbo, quod coniux coniugi facit, sibi facere.
ipso videtur. *Sunt enim duo, in carne una.* In hoc tanto mutuo
subsidio magnum est utique bonum. Bonum igitur & matri-
monium esse necesse est, quod à natura in hunc adeò bonum.
finem, per se atque ex natura sua, immò etiam ex sapientissimo
Dei consilio, ordinatur. Onus unum facilius ferunt duo. Vnde
coniuges tanquam duo sub uno iugo, maximè potent sibi diculum:
Alter alterius onera portate. Huius mutui amoris atque auxilij
paradigma singulare fuit Dominicus Catalusus, qui Lesbi terū
potiebatur. Nam cùm eius coniux leprâ esset defecdata, ille mi-
nimè veritus, à contagione se infici posse, aut aspectus horro-
re auerti (illuuiies enim, non viuum corpus videbatur) neque
tetro odore, quem vlcera mittebant, mouebatnr, vt aut mensa,
aut lecto eam communi prohiberet. *Coniugalis enim cari-
tas, apud eum, contagionis timorem; tetrumq; conspectum odoremq;
in securitatem ac voluntatem verterat: quod eam, iuxta Dei ver-
bum, eandem carnem secum esse arbitrabatur.* Excusasset eum le-
pra, à tanta familiarite; sed coniugale vinculum ac amor præ-
potuere.

Exempla etiam Ethnicorum habentur illustria. Theoge-
na vxor Agathoclis Siciliæ regis, ab ægro marito, se diuelli nul-
lo modo passa est, dicens: *Nubendo se non prospera tantum, sed
omnis fortuna inisse societatem; nec inuitam, sui spiritus periculo,
enturam, ut extremos viri spiritus exciperet.* Memorabile quoq;
est facinus feminarum Lacænarum, quæ captiuos viros, muta-
tis vestibus, liberauerunt, ipsæque in captiuorum locum se
substituerunt. Quod etiam de nostris legimus, quæ ita effi-
ctum maritos suos amauerunt, vt, Conrado III. Imperatore, ad-
uersus Guelfonem bellum gerente, oppidumque Winsperg in-

VI.

Io. Naucler.
vol. 2. gener.
38. An. 1138.

Q. 3 deditio.